

Revidert prosjektbeskrivelse

Hvor bevisste er vi på å fremme bærekraft i utvikling av tjenester og formidling?

Folkebiblioteket er den offentlige institusjonen som treffer bredest i samfunnet, og når alle samfunnslag. Folkebiblioteket har i økende grad mestret rollen som møteplass. Borgeren har funnet veien til folkebiblioteket. Nå må vi bestemme oss for hva vi bruker den nye rollen til. Gjennom dette prosjektet ønsker vi å bruke besøksøkningen bibliotekene opplever til å satse på bærekraft.

Hvorfor skal biblioteket jobbe med bærekraft?

- Biblioteket kan identifisere og adressere bærekraftige utfordringer og tilby relevante og nødvendige tjenester tilpasset samfunnets utvikling.
- Et folkebibliotek har en opplagt rolle i å ta miljø- og samfunnsansvar som en institusjon som forvalter offentlige ressurser.
- Fokus på bærekraft i interne prosesser hjelper biblioteket med å redusere sin miljømessige påvirkning.
- Fokus på bærekraft i interne prosesser vil hjelpe biblioteket med å effektivt forvalte sine begrensede ressurser, inkludert budsjett, personale og materiell.
- Ved å identifisere prioriteringer og optimalisere ressursbruken, kan biblioteket maksimere sin innvirkning og oppnå større resultater med de tilgjengelige ressursene.
- 50% av befolkningen er fremdeles ikke bibliotekbrukere og statistikken viser at andelen som føler på utenforskap vokser. Vi vil se på hvordan biblioteket kan inkludere flere og ta en enda mer aktiv rolle som sosial møteplass.

I dette prosjektet kommer 13 bibliotek sammen for å utvikle nye tjenester, og skape et veikart for andre bibliotek som vil jobbe med bærekraft.

Vi skal blant annet;

- Utvikle en metodikk som gjør det enkelt å konkretisere bærekraftig utvikling og drift av bibliotekene.
- Vise hvordan bærekraft kan formidles gjennom konkrete tiltak i form av arrangement, aktiviteter og samlingsformidling.
- Vise hvordan bibliotekene kan bli bærekraftige i egen organisasjon
- Utvikle en kunnskapsbasert bærekraftig praksis for bibliotek og samtidig styrke bibliotekenes rolle som samfunnsutvikler.
- Fremme gjenbruk og delingskultur ved å bruke biblioteklokalene til nye formål

Prosjektet vil ha tre viktige aspekter:

1. Å utvikle en helhetlig modell for bærekraftig utvikling og drift av bibliotekene, inspirert av en modell utviklet i Danmark.
  - a. Delmål: Samle og strukturere arbeidet som allerede er gjort i bibliotekene.
  - b. Delmål: Beskrive og prøve ut ulike tiltak innenfor følgende fire områder - bibliotekene som kunnskapsformidler, bibliotekets arena ute og inne, biblioteket som fasilitator og bibliotekets indre liv.
2. Å teste ut ulike aktiviteter for publikum som enkelt kan overføres til andre bibliotek
  - a. Delmål; Sette borgerne i stand til å ta bærekraftige valg.
  - b. Delmål: Dele kunnskap gjennom samlingsutvikling, arrangement og aktiviteter.
3. Å utvikle et kurs om bærekraft som har som mål å danne grunnlaget for at hvert enkelt bibliotek kan skrive sin egen bærekraftstrategi.
  - a. Delmål: Skape eierskap i personalgruppen til arbeid med bærekraft. Kompetanseheving.

- b. Delmål: Utvikle et kurs som gir grunnleggende kompetanse om bærekraft i kompetanseportalen
- c. Delmål: Utvikle veikart/kurs/læringsressurs for å hvordan man kan skrive en bærekraftstrategi for eget bibliotek.
- d. De to delmålene i punkt 3 kan samles hvis erfaringen vi får gjennom prosjektet tilsier at dette er lurt.

Gjennom prosjektet skal vi teste ut ulike tiltak rettet både mot bibliotekene og deres drift og mot innbyggerne i kommunene våre. Vi skal nærme oss tiltak og aktiviteter med to ulike tilnærminger. Aktiviteter skapt gjennom samskaping med lokalsamfunnet, og en akademisk tilnærming. Vi ønsker å formidle forskningsbasert kunnskap knyttet til bærekraftsmålene og håper også å samarbeide med fag- og forskningsmiljøer på feltet – for eksempel Universitetet i Sørøst-Norge og Høgskulen på Vestlandet.

I prosjektet vil samskaping være en viktig metode for utvikling av tjenester. Her vil vi bruke kurs i samskaping som ligger i kompetasebanken til NB. Vi vil legge stor vekt på å gjennomgå tidligere prosjekter som omhandler bærekraft og samle kunnskapen og gjøre erfaringer og ressurser tilgjengelig for alle.

For å gjøre det lett for bibliotekene ønsker vi å kartlegge hvilke tiltak som gjøres ved andre bibliotek for å kunne dele både ressurser og kompetanse på feltet. Resultatet av kartleggingen vil vi samle i kompetansebanken. Form og hensiktsmessig innretning på en slik løsning vil det jobbes med i prosjektperioden. Som avslutning på prosjektet ønsker vi å invitere til en erfaringsdelingskonferanse eller bidra på allerede etablerte konferanser.

Prosjektet vil gå over to år.

I løpet av 2024 vil det være oppstart på punkt 1 og 2, aktiviteter og tiltak vil ferdigstilles i 2025. Punkt 3 vil ferdigstilles i løpet av 2024. Erfaringskonferansen planlegges i 2025.

Bibliotekene som deltar i dette prosjektet er:

Porsgrunn, Notodden, Holmestrand, Horten, Tønsberg og Færder, fylkesbiblioteket i Telemark og fylkesbiblioteket i Vestfold, Haugesund, Malvik, Skien og Norsk bibliotekforenings utvalg for bærekraft. Lillestrømbibliotekene og Trondheim folkebibliotek er med som referansebibliotek.